Veiledning for sammenslåing av sokn

Dette er en felles veiledning fra Kirkerådet. Bispedømmerådet kan utfylle eller justere denne der det finnes tjenlig.

Sokn som ønsker å slå seg sammen med nabosoknet, søker om dette til bispedømmerådet, som har ansvar for endringer i sokneinndelingen i henhold til kirkeordningen § 3. Bispedømmerådet kan også selv ta initiativ til å endre sokneinndelingen. Kirkemøtet har fastsatt nærmere regler for dette i bestemmelser om avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling.

Saksgang for å slå sammen sokn

Sokn som ønsker å slå seg sammen, sender en felles søknad til bispedømmerådet. For å utrede saken bør det nedsettes en felles arbeidsgruppe med representanter fra de berørte menighetsrådene. Prosten og kirkevergen bør også sitte i gruppen. Alternativt kan menighetsrådene be kirkelig fellesråd, i samarbeid med prosten, om å utrede saken.

Følgende bør behandles i en utredning:

- *Organisering av det nye soknet*: bruk av ressurser, eventuelle menighetsutvalg:
- *Økonomi og strategi*: Behandling av de eksisterende soknenes eiendeler; om ett av soknene skal videreføres med samme organisasjonsnummer eller om det skal opprettes en ny enhet. Se eget avsnitt under.
- *Tidspunkt for sammenslåing*: Det er ikke regelfestet noe tidspunkt for når sokn kan slå seg sammen, eller en frist for når det skal søkes om sammenslåing, men av hensyn til statistikk og regnskapsførsel er Kirkerådets klare anbefalingen at sammenslåing skjer med virkning fra 1. januar i et gitt år. Om sammenslåing i et valgår, se nedenfor.
- *Størrelse og sammensetning av menighetsråd*: Det bør vurderes hva som er passende størrelse på menighetsrådet i et større sokn og eventuelt hvordan sammensetningen av rådet skal være i overgangen mellom eksisterende sokn og det nye. Det er menighetsmøtet som normalt bestemmer antall medlemmer i menighetsrådet, og menighetsmøtene bør derfor bes om særlig å ta stilling til dette i søknaden.
- *Navn på det nye soknet*: Ved forslag til nytt navn skal det innhentes råd fra Språkrådet.

Arbeidsgruppen/fellesrådet avgir en innstilling til menighetsrådene, som drøfter saken og legger den frem for menighetsmøtene i det enkelte sokn til uttalelse, jf. kirkeordningen § 14. Saken skal også sendes til kommunen for uttalelse.

Kirkerådet anbefaler at de berørte menighetsrådene sender inn en felles søknad til bispedømmerådet. Søknaden sendes med kopi til kirkelig fellesråd og prost.

Hvis det er bispedømmerådet som initierer en soknesammenslåing, bør en følge samme prosedyre så langt det passer, for å skape god lokal forankring. Søknaden fra menighetsrådene vil da først og fremst være et innspill til formen på sammenslåingen, eventuelt gi preferanse for ett alternativ i forhold til et annet.

Sammenslåing eller innlemming?

I søknaden bør det avklares om det er snakk om en sammenslåing eller en innlemming. Dersom det er en sammenslåing, skal det opprettes en ny enhet med nytt organisasjonsnummer og ny soknekode. Alle de gamle enhetene avsluttes. Hvis det gjelder en innlemming av ett eller flere mindre sokn i et større sokn, videreføres identiteten (organisasjonsnummer og soknekode) til det største soknet, mens de øvrige soknene avsluttes. Dette har konsekvenser blant annet for tidsserier i statistikken.

Sammenslåing i forbindelse med kirkevalget

I forbindelse med kirkevalget i 2027, aktualiseres spørsmålet om sammenslåing. Det følger av det som står over, at sammenslåing av sokn enten må skje med virkning fra 1.1.2027 slik at det nye soknet er opprettet i forkant av valget, eller etter valget, med virkning fra 1.1.2028.

For eventuelle sammenslåinger som skal gjelde fra 1. januar 2027, bør bispedømmerådet treffe vedtak om dette senest i oktober 2026. En søknad om sammenslåing bør derfor være bispedømmerådet i hende tidsnok til at rådet kan behandle saken. Melding om endringen sendes til alle involverte, inkludert Kirkerådet, så snart bispedømmerådet har truffet sitt vedtak.

For sokn som ikke rekker denne fristen, er neste mulighet for sammenslåing 1.1.2028, altså etter valget. For disse tilfellene er bispedømmene blitt enige om en felles praksis som innebærer at det gjennomføres separate valg i dagens sokn. Bispedømmerådet fastsetter da i sitt vedtak sammensetningen av det nye menighetsrådet, slik at det er avgjort hvor mange faste medlemmer som skal velges fra de forskjellige soknene.

Ny valgperiode begynner 1. november i et valgår, For at det ikke skal være noe tvil om myndighetsforholdene, bør bispedømmerådet vedta at det nyvalgte menighetsrådet skal fungere som et felles styre alle de utgående soknene i perioden 1. november til 31. desember.

Oppfølging av vedtaket

Så snart bispedømmerådet har gjort sitt vedtak sendes det melding til Kirkerådet, berørte menighetsråd, kirkelig fellesråd, prosten, kommunen, Statistisk sentralbyrå og Kartverket, jf. bestemmelser om avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling.

Når kirkelig fellesråd har mottatt vedtaket, må det gjøres følgende:

- Se til at det blir gjort nødvendige endringer i Enhetsregisteret. Dette gjøres gjennom samordnet registermelding. Dersom det vedtas en sammenslåing, må det bestilles nytt organisasjonsnummer for det nye sammenslåtte soknet. Det vil være noe saksbehandlingstid her, så det er lurt å begynne med dette i god tid før årsskiftet.

- Regnskap som er ferdig revidert for siste året for de utgående soknene, må avsluttes i Enhetsregisteret. Dersom det er snakk om en innlemming, er det nok å melde en eventuell navneendring rundt årsskriftet.

Endringer hos Kartverket og i den kirkelige organisasjonskatalogen vil Kirkerådet ta seg av når vi har mottatt melding om vedtaket. Sammenslåing kan ikke implementeres i før organisasjonsnummer foreligger.

Tilfeller der alle sokn i et fellesrådsområde slås sammen til ett sokn

Dersom alle sokn i et fellesrådsområde slår seg sammen til ett sokn, opphører fellesrådet å eksistere. Det nye menighetsrådet vil da få fellesrådsfunksjoner. Det tillates nå at fellesrådets organisasjonsnummer gjenbrukes som organisasjonsnummer for det nye sammenslåtte soknet.[1] Dette gir store forenklinger i den administrative prosessen lokalt, men det gir noen ekstra utfordringer med tanke på oppdateringer i Enhetsregisteret og hos Kartverket. I slike tilfeller ber vi derfor om at kirkelige fellesråd tar kontakt med Kirkerådet ved produkteier for medlemsregisteret, for å koordinere denne prosessen.

[1] Tidligere var det påkrevd at det nye menighetsrådet fikk et annet organisasjonsnummer en det fellesrådet hadde hatt, men Brønnøysundregistrene har etter påtrykk fra KA og Kirkerådet endret sin praksis.